

בחינת גמר – נוער מועד קיץ תשס"ח מבחן באזרחות

שאלון מספר 22003

הוראות לנבחן,

משך הבחינה: שעתיים וחצי.

מבנה השאלון ומפתח הערכה:

בשאלון שלפניך 40 שאלות רב-ברירה בארבעה פרקים:

פרק ראשון: שאלות 1 – 4 (לכל שאלה – 5 נקודות) 20 נקודות

פרק שני: שאלות 5 – 12: יש לבחור קטע אחד
מתוך שני קטעים ולענות על כל 4 השאלות
שבסופו (לכל שאלה – 5 נקודות) 20 נקודות

פרק שלישי: שאלות 13 – 28 (לכל שאלה – 3 נקודות) 48 נקודות

פרק רביעי: שאלות 29 – 40 (לכל שאלה – 1 נקודה) 12 נקודות

סך הכול 100 נקודות

- כל השאלות בשאלון זה מתייחסות לחקיקה הקיימת כיום.
- את תשובתך סמן במקום המתאים בדף התשובות.

הערות מיוחדות:

1. בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה על המחברת.
2. רשום את מספר המחברת במשבצת משמאל.
3. בסיום הבחינה הכנס את דף התשובות ואת השאלון לתוך מחברת הבחינה ומסור ולמשגיחה.

מספר מחברת

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם שאלון זה או חלק ממנו ללא רשות
המחלקה לבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר שום חלק משאלון זה.
לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא, ללא רשות בכתב
מאת מנהל מחלקת הבחינות.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

פרק ראשון (20 נקודות)

**לפניך קטע ממגילת העצמאות, ובסופו ארבע שאלות רב-ברירה.
ענה על כל השאלות 1-4 (לכל שאלה 5 נקודות).**

"אנו קוראים – גם מתוך התקפת הדמים הנערכת עלינו זה חודשים – לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל, לשמור על השלום וליטול חלק בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושווה ועל יסוד נציגות מתאימה בכל מוסדותיה הזמניים והקבועים.
אנו מושיטים יד לשלום ושכנות טובה לכל המדינות השכנות ועמיהן, וקוראים להם לשיתוף פעולה ולעזרה הדדית עם העם העברי העצמאי בארצו. מדינת ישראל מוכנה לתרום את חלקה במאמץ המשותף לקדמת המזרח התיכון כולו".

שאלות 1-4 מתייחסות לקטע הנתון.

1. "התקפת הדמים" המוזכרת בקטע היא :

- א. מלחמת סיני
- ב. מלחמת העצמאות
- ג. מלחמת ששת הימים
- ד. מלחמת יום הכיפורים

2. בקטע שלעיל מופנות קריאות :

- א. לערביי מדינת ישראל ולערביי המזרח התיכון.
- ב. לערביי מדינת ישראל ולערביי המדינות השכנות.
- ג. לערביי המדינות השכנות ולערביי המזרח התיכון.
- ד. לכלל הערבים אזרחי המדינות המוסלמיות.

3. מתוך הקטע אפשר להסיק, כי :

- א. הערבים תושבי מדינת ישראל לא יהיו שווים במעמדם ליהודים.
- ב. לערבים תושבי מדינת ישראל יהיו רק חלק מהזכויות שניתנות ליהודים.
- ג. הערבים תושבי מדינת ישראל יהיו שווים במעמדם ליהודים.
- ד. מעמדם של הערבים בישראל ייקבע לאחר סיום מלחמת העצמאות.

4. מתוך הקטע אפשר להסיק, כי מדינת ישראל :

- א. מעוניינת בהשכנת שלום במזרח התיכון כולו.
- ב. מעוניינת בהשכנת שלום רק עם שכנותיה.
- ג. מעוניינת בהקמת מוסדות נפרדים המיועדים לערבים.
- ד. מעוניינת בפירוד בין ערביי ישראל לבין ערביי המדינות השכנות.

פרק שני (20 נקודות)

לפניך שני קטעים. בחר אחד מהם, וענה על כל ארבע השאלות שבסוף הקטע (לכל שאלה – 5 נקודות).

קטע 1

חוק שעות עבודה ומנוחה שחוקקה הכנסת קובע כי לכל אדם מגיע יום מנוחה שבועי. לגבי יהודי – השבת, ולגבי מי שאינו יהודי – היום המקובל על פי דתו כיום המנוחה השבועי שלו. החוק מחייב את כל המעסיקים במדינה; מעסיקים שאינם מצייתים לחוק זה צפויים לעונש.

שאלות 5-8 מתייחסות לקטע 1.

5. חוק שעות עבודה ומנוחה מבוסס על הקביעה שלפיה במדינה ישראל מתקיים:

- א. חופש דת ופולחן
- ב. חופש התארגנות
- ג. חופש עיתונות
- ד. חופש עיסוק

6. תוכנו של חוק שעות עבודה ומנוחה מעיד כי מדינת ישראל היא:

- א. מדינה יהודית
- ב. מדינה יהודית ודמוקרטית
- ג. מדינה דמוקרטית
- ד. מדינה דו-לאומית

7. תוכנו של חוק שעות עבודה ומנוחה מוכיח, כי:

- א. בתי המשפט חייבים לציית להוראות הממשלה.
- ב. הכנסת היא הרשות המחוקקת, והממשלה היא הרשות המבצעת.
- ג. לכנסת יש אפשרות לחוקק חוקים בניגוד לעמדת השופטים.
- ד. הכנסת היא הרשות העליונה במדינה, וכולם חייבים לציית לחוקיה.

8. העיקרון הדמוקרטי שבבסיסו של חוק שעות עבודה ומנוחה הוא:

- א. שוויון בפני החוק
- ב. הפרדת רשויות
- ג. הכרעת הרוב
- ד. הגבלת השלטון

קטע 2

המשטר בישראל הוא דמוקרטי. אחת מזכויות האזרח במשטר זה היא הזכות לבחור ולהיבחר. במוסדות השלטון יושבים נציגים שבחרו אזרחי המדינה בבחירות כלליות, חשאיות, שוות, תחרותיות ותקופתיות. שלושת מוסדות השלטון החשובים ביותר במדינת ישראל הם: הכנסת, הממשלה ומערכת בתי המשפט. במוסדות השלטון יושבים נציגי העם. למוסדות אלה הסמכות לנהל את המדינה, לחוקק את החוקים ולהשליט חוקים אלה על הציבור.

שאלות 9-12 מתייחסות לקטע 2.

9. איזה מהעקרונות הבאים משתקף בבחירות שוות?
- א. לכל אזרח קול אחד, ולכל קול אותו משקל.
 - ב. כל תושבי המדינה זכאים להשתתף בבחירות.
 - ג. כל קולות האזרחים נספרים באותו יום.
 - ד. כל אזרחי המדינה חייבים להשתתף בבחירות.

10. הדמוקרטיה בישראל היא:

- א. פרלמנטרית
- ב. נשיאותית
- ג. ישירה
- ד. ייצוגית

11. השלטת החוקים על הציבור נעשית על ידי:

- א. הרשות המחוקקת
- ב. הרשות המבצעת
- ג. מבקר המדינה
- ד. נציב תלונות הציבור

12. נבחר הציבור היושבים במוסדות השלטון:

- א. חייבים להיות ילידי ישראל.
- ב. חייבים להיות אזרחים ותיקים.
- ג. חייבים להיות אזרחי המדינה.
- ד. חייבים להשתתף בבחירות.

פרק שלישי (48 נקודות)

ענה על כל השאלות 13-28 (לכל שאלה – 3 נקודות).

13. הדיונים במליאת הכנסת פתוחים לקהל :

- א. כדי לאפשר לאזרחים להשתתף בדיונים חשובים.
- ב. כדי לאפשר לאזרחים לקבל החלטות נכונות.
- ג. כדי לאפשר לאזרחים להכיר את המערכת הפוליטית.
- ד. כדי לאפשר לאזרחים לבקר במשכן הכנסת.

14. חוקי יסוד הם :

- א. חוקים שנחקקו בצורה יסודית יותר משאר החוקים.
- ב. חוקים שעליהם מבוססים שאר החוקים הנחקקים בכנסת.
- ג. חוקים המונעים מחברי הכנסת לעבוד בעבודה נוספת.
- ד. חוקים הקובעים את מבנה מערכת החינוך.

15. הצעת חבר הכנסת הררי, שהתקבלה בשנת 1950, נועדה :

- א. לדחות את מועד חיבורה של חוקה לישראל.
- ב. לאפשר את הקמת המדינה במועד שנקבע.
- ג. לאפשר חקיקה בעלת צביון דתי.
- ד. למנוע חקיקה בעלת צביון דתי.

16. תהליך חקיקת החוקים מתבצע :

- א. במליאת הכנסת בלבד.
- ב. בממשלה ובוועדות השרים.
- ג. במליאת הכנסת ובוועדותיה.
- ד. במליאת הכנסת ובממשלה.

17. הוועדה לבחירת שופטים כוללת :

- א. נציגים משלוש רשויות השלטון ומלשכת עורכי הדין.
- ב. נציגים מהרשות המחוקקת ומהרשות המבצעת.
- ג. נציגים מבית המשפט העליון ומבית המשפט המחוזי.
- ד. נציגים מהרשות המחוקקת ומהרשויות המקומיות.

18. הליך בחירות דמוקרטי מחייב :

- א. בחירות ארציות וחשאיות.
- ב. בחירות כלליות ואישיות.
- ג. בחירות אזוריות ושוות.
- ד. בחירות שוות וחשאיות.

19. חקיקת משנה היא חקיקה המתבצעת על ידי :

- א. חברי הכנסת במליאה.
- ב. כל שר בתחום משרדו.
- ג. ועדת שרים לענייני חקיקה.
- ד. הרשויות המקומיות.

20. מבקר המדינה מתמנה על ידי הכנסת :

- א. כדי לבקר את תקינות פעולותיה של הממשלה.
- ב. כדי לבקר את תקינות פעולותיה של מערכת המשפט.
- ג. כדי לפקח על שיטות גביית המסים מהציבור.
- ד. כדי למנוע ריבוי היעדרויות של חברי כנסת מהמליאה.

21. הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת נועדה :

- א. למנוע שחיתות ציבורית.
- ב. למנוע את נפילת השלטון.
- ג. לאפשר חילופי שלטון.
- ד. לאפשר הקמת אופוזיציה.

22. "חופש דת ופולחן" פירושו :

- א. לאפשר ליהודים במדינת ישראל לחיות בהתאם לחוקי התורה.
- ב. לאפשר לכל אדם לחיות על פי דתו ולקיים את מנהגיה.
- ג. לאפשר לרוב אזרחי המדינה לחיות על פי דתם ולקיים את מנהגיה.
- ד. לאפשר לחברי הכנסת לחוקק חוקים המבוססים על ההלכה היהודית.

23. על פי הנאמר במגילת העצמאות, מדינת ישראל היא :

- א. מדינה יהודית-מסורתית.
- ב. מדינה דמוקרטית-שוויונית.
- ג. מדינה יהודית-דמוקרטית.
- ד. מדינה דמוקרטית-כללית.

24. שיטת הבחירות היחסיות מאפשרת :

- א. למנוע מהרשות השופטת להתערב בתהליך החקיקה.
- ב. לכל אזרחי המדינה להשתתף במערכת הבחירות.
- ג. לכל אחת מרשויות השלטון להיות מיוצגת בבית הנבחרים.
- ד. ייצוג בבית הנבחרים לרוב הדעות והאינטרסים של הציבור.

25. עקרון הפרדת הרשויות נועד :

- א. למנוע ממבקר המדינה להתערב בפעילות הרשות המבצעת.
- ב. לאפשר לשלטון להתרכז בניהול ענייני המדינה.
- ג. להגביל את השלטון ולהבטיח את חירויות האדם והאזרח.
- ד. להגביל את היועץ המשפטי לממשלה בפעולותיו.

26. השרים המכהנים בממשלה :

- א. נבחרים בידי אזרחי המדינה.
- ב. ממונים בידי ראש הממשלה.
- ג. ממונים בידי נשיא המדינה.
- ד. נבחרים בידי ועדות הכנסת.

27. תפקידו של בג"ץ (בית המשפט הגבוה לצדק) הוא :

- א. לאפשר לרשויות השלטון למלא את תפקידיהן.
- ב. למנוע מהכנסת לחוקק חוקים בעלי אופי חילוני בלבד.
- ג. למנוע מנשיא המדינה להתערב בעבודת משרדי הממשלה.
- ד. להגן על זכויות האדם והאזרח ועל זכויות קבוצות המיעוט.

28. לפי החוק, בישראל קיימות שתי מערכות שפיטה :

- א. בתי משפט רגילים ובתי דין לעניינים מיוחדים.
- ב. בתי משפט מחוזיים ובתי דין צבאיים.
- ג. בתי משפט רגילים ובתי דין רבניים.
- ד. בתי משפט רגילים ובתי משפט לנוער.

פרק רביעי (12 נקודות)

ענה על כל השאלות 29-40 (לכל שאלה – 1 נקודה).

29. המפלגות בכנסת משתייכות לקואליציה
א. נכון ב. לא נכון
30. חסינות חברי הכנסת מונעת כל אפשרות להעמידם לדין
א. נכון ב. לא נכון
31. אחוז חסימה גבוה מצמצם את מספר המפלגות בכנסת
א. נכון ב. לא נכון
32. זכויות האדם והאזרח מוענקות על ידי השלטון
א. נכון ב. לא נכון
33. חיפוש בתיקי הנכנסים לקניון פוגע בזכות לפרטיות
א. נכון ב. לא נכון
34. יושב ראש הכנסת מתמנה על ידי נשיא המדינה
א. נכון ב. לא נכון
35. משאל עם מבוסס על דמוקרטיה ישירה
א. נכון ב. לא נכון
36. תקנות לשעת חירום פוגעות בדמוקרטיה
א. נכון ב. לא נכון
37. הזכות לשם טוב נתונה רק לנבחר ציבור
א. נכון ב. לא נכון
38. בתי הדין הרבניים נועדו רק לציבור הדתי
א. נכון ב. לא נכון
39. לממשלה יש אחריות משותפת כלפי הכנסת
א. נכון ב. לא נכון
40. מספר חברי הקואליציה זהה למספר חברי האופוזיציה
א. נכון ב. לא נכון

בהצלחה!